

**YLITORNION
SEURAKUNTA**



**YMPÄRISTÖKASVATUSSUUNITELMA
2025-2030**

SISÄLLYS

1	YMPÄRISTÖKASVATUSSUUNNITELMA	3
1.1	Johdanto	3
1.2	Palmerin puu –malli ohjaavana	4
1.3	Ympäristökasvatus seurakunnassa.....	7
1.3.1	luontosuhteen vahvistaminen.	8
1.3.2	Ohjattu toiminta.....	8
1.3.3	Leikin merkitys	8
1.3.4	Perheiden huomioiminen	9
1.3.5	Kerhot ja retket	9
1.3.6	Ympäristökasvatustoiminnan vaikuttavuus ja sen arviointi	9
2	VOIMASSAOLOAIKA.....	9



1 YMPÄRISTÖKASVATUSSUUNNITELMA

1.1 Johdanto



”Ympäristökasvatuksen tavoitteena on vahvistaa lapsen luontosuhdetta ja vastuullista toimimista ympäristössä, sekä ohjata heitä kohti kestävää elämäntapaa.”

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet
2018

Ympäristökasvatus on kasvatuksellista toimintaa, joka tukee elinikäistä oppimisprosessia siten, että yksilöiden tai yhteisöjen arvot, tiedot, taidot sekä toimintatavat muuttuvat kestävän kehityksen mukaisiksi. Kestävä kehitys on siis kiinteä osa ympäristökasvatusta. Kestävällä kehityksellä tarkoitetaan ihmisten hyvinvointia maapallon kantokyvyn rajoissa. Kestävä kehitys on varhaiskasvatuksessa päivittäisiä pieniä tekoja, ajattelun ja taitojen kasvamista, lapsen kuulemista sekä oppimisympäristön laajentamista. Ympäristökasvatuksella pyritään edistämään tietoutta ja osaamista niin, että tulevillakin sukupolvilla olisi yhtäläiset mahdollisuudet hyvään elämään.

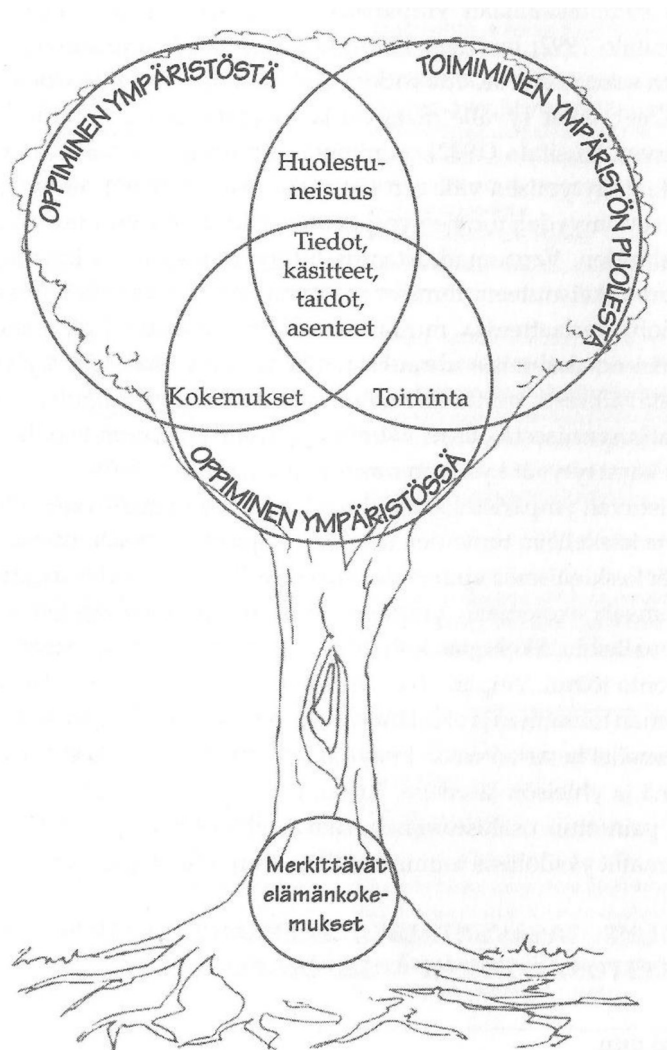
Kirkolla ei ole varsinaista omaa varhaispedagogiikkaa, vaan toiminnassa sitoudutaan yleisiin pedagogisiin periaatteisiin. Kirkon omassa toiminnassa suositellaan Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2018 – asiakirjan toteuttamista ja sen periaatteiden noudattamista toiminnan omaleimaisuus huomioiden.

Kirkon varhaiskasvatuksen toiminnan ydin on kristillinen kasvatus, johon sisältyy hengellinen ulottuvuus ja kristillisen tradition sisällöt. Kristillisessä kasvatuksessa korostuu

ihmisen tehtävä huolehtia kaikesta Jumalan luomasta. Kasvatuksessa korostetaan lapsen ainutlaatuisuutta ja tärkeyttä Jumalan luomana kokonaisvaltaisena ihmeenä. Ympäristökasvatussuunnitelman rinnalla ympäristökasvatustamme ohjaa kestävän kehityksen ohjelma. Tähän ohjelmaan on kirjattu kestävän kehityksen tukemiseen tärkeitä tavoitteita.

1.2 Palmerin puu –malli ohjaavana

Joy V. Palmer muodosti puumallinsa vuonna 1998, on se nykyään myös ajankohtainen. Palmer korostaa oppimisen tapahtumista myös muualla kuin esim. varhaiskasvatuksessa. Jotta ympäristökasvatus olisi tehokasta ja vaikuttavaa, tulisi sitä tapahtua myös kotona, ohjatun varhaiskasvatuksen ulkopuolella. Se mitä lapsi oppii varhaiskasvatuksessa, kulkeutuu myös ennen pitkää kotiin ja näin tekemämme ympäristökasvatuksen merkitys laajenee.



Palmerin mallissa puun juuret kuvastavat sitä miten merkittävät elämäkokemukset luovat pohjan oppimiselle. Latvus koostuu kolmesta oppimisen osa-alueesta, jotka tulisi ottaa tasavertaisesti huomioon ympäristökasvatuksessa ja niiden tulisi ilmetä ja tapahtua kasvatuksessa samanaikaisesti.

Palmerin mukaan ympäristökasvatus perustuu oppijan elämäkokemuksille, kehitysvaiheelle sekä aikaisemmalle, jo opittuun tietoon. Nämä osa-alueet otetaan ympäristökasvatuksessa, sen suunnittelussa ja toteutuksessa huomioon. Kasvatustehtävä kokonaisuutena muodostaa mahdollisuuden luoda positiivista asennetta ja suhtautumista luontoon, välittää tarvittavaa tietoutta luonnosta sekä antaa tarvittavia taitoja luonnon suojelemiseksi.

Seurakunnan ympäristökasvatus keskittyy luonnossa tapahtuvaan oppimiseen sekä luonnosta oppimiseen. Ympäristökasvatus antaa mahdollisuuden luonnon kokemi-
seen ja siitä oppimiseen.

Palmerin puu –mallin voi ajatella olevan myös jatkuvan oppimisen malli. Kaikki se mitä
syntyy yhdistämällä oppimisesta luonnosta, luonnossa ja luonnon puolesta luo pohjaa
uudelle oppimiselle ja toiminalle. Näin ympäristökasvatuskin kehittyy jatkuvasti lasten
tietojen ja taitojen kehittyessä. Tämä on huomioitu ympäristökasvatusta suunnitelta-
essa niin, että tavoitteet ja toimintaa vastaa aina kohderyhmän taitoja ja osaamisen
tasoa.

Palmerin puu -mallin latvusta tulisi ajatella samalla tavoin, kuin varhaiskasvatuksen
perusteissa mainittuja oppimisen osa-alueita. Useaa osa-aluetta saattaa toteutua sa-
manaikaisesti.

Ympäristökasvatus on kiinteä osa varhaiskasvatuksen pedagogista toimintaa, jonka
keskiössä on oppiva ja hyvinvoiva lapsi.



1.3 Ympäristökasvatus seurakunnassa



Seurakunnan ympäristökasvatuksessa hyödynnetään eri vuodenaikoja ja kirkon teemoja, kuten joulu, pääsiäinen, laskiainen jne. Lisäksi kasvatuksessa huomioidaan erilaisia merkkipäiviä.

Ympäristökasvatuksen rinnalla kulkee kristillinen kasvatusta ja arvot. Seurakunnan varhaiskasvatus tukee kodin kristillistä kasvatusta ja lapsen turvallista kehitystä. Toimintamme lähtökohtana on tehdä yhteistyötä perheiden kanssa kasteessa saadun yhteisen opetus- ja kasvatustehtävän mukaisesti.

Vastuuhenkilö Perhetyöntekijä, kirkkoherra

1.3.1 luontosuhteen vahvistaminen.

Luomme lapsille mahdollisuuden päästä luontoon, on suuri merkitys. Koska kohderyhmämme muodostuu pääasiassa alle kouluikäisistä lapsista, voi ensimmäinen kosketus luontoon lapselle tulla meidän kauttamme.

Pyrimme luomaan ja vahvistamaan kohderyhmäläistemme luontosuhdetta ja tätä kautta tukemaan heitä kasvussa kestävä kehityksen saralla

Vastuuhenkilö Perhetyöntekijä, kirkkoherra

1.3.2 Ohjattu toiminta

Ohjattua toimintaa ylläpidetään kokoontumalla yhteen, leikkien, lorujen, laulujen, askartelujen, piirtämiseen tms. liittyvillä teemoilla. Kokoontumisessa käytetään kierrätysmateriaaleja, lauletaan luontoon liittyviä lauluja ja luetaan luontoon ja ympäristöön liittyviä kirjoja ja loruja.

Vastuuhenkilö Perhetyöntekijä

1.3.3 Leikin merkitys

Ohjatun toiminnan lisäksi tulee huomioida vapaan leikin merkitys lapselle. Tämä ei tarkoita, että lapset toimisivat tai leikkisivät ilman kasvattajan tukea. Aikuisen tulee olla läsnä ja mukana myös leikeissä, havainnoida ja rikastuttaa sitä. Näin hänellä on aitiopaikka lapsen kanssa ihmettelyyn ja ihasteluun sekä saada selville mielenkiinnon kohteita. Leikin merkitys oppimisen välineenä korostuu ja sille varataan tarpeeksi aikaa.

Vastuuhenkilö Perhetyöntekijä, kirkkoherra

1.3.4 Perheiden huomioiminen

Huomaamme perheen ja perheen merkityksen lapselle. Rohkaistaan ja mahdollistetaan perheille saada kokemus luonnosta. Retket metsään, oma retkireppu eväineen ja innostunut aikuinen retkiseuraksi riittää.

Vastuuhenkilö Perhetyöntekijä, kirkkoherra

1.3.5 Kerhot ja retket

Kerhoissa pyritään siihen, että ympäristökasvatus olisi aina osa toimintaa. Retkiä lähiympäristöön tehtäisiin säännöllisesti niin, että niistä syntyisi oma rutiini. Kerhossa toteutetaan myös kestävän kehityksen ohjelmaa kiinteänä osana toimintaa.

Ympäristökasvatuksessa kiinnitetään erityistä huomiota lapsen mahdollisuuteen olla aktiivinen toimija, osallistua, kokea ja oppia yhdessä muiden lasten sekä varhaiskasvattajan kanssa.

Vastuuhenkilö Perhetyöntekijä

1.3.6 Ympäristökasvatustoiminnan vaikuttavuus ja sen arviointi

Ympäristökasvatuksella pyritään vaikuttamaan arvoihin ja asenteisiin sekä toimintamalleihin niin, että ne mahdollistaisivat kestävän kehityksen myös tuleville sukupolville.

Vastuuhenkilö Perhetyöntekijä

2 VOIMASSAOLOAIKA

Ympäristöohjelmaan liittyvä ympäristökasvatussuunnitelma on voimassa viisi vuotta, v. 2025–2030